

یک توضیح کوتاه درباره اظهارات خلاف واقع سخنگوی دولت علیه روزنامه «وطن امروز»

جان مردم نان نمی شود!

صفحه ۲

VATAN-EMERROOZ | VOL.12 | NO.2899 | SUN.APR.12, 2020 | ISSN:2008-2886

| ۱۸۱ سال و ۱۵۸ روز گذشت |

روزنامه صبح ایران

VATANEMROOZ.IR

سود اقتصاد از منطقه‌ای کردن حقوق نیروی کار چیست؟

کارشناسی دستمزد کارگری

دستمزد منطقه‌ای، ابزاری برای کاهش بیکاری و فقر در مناطق محروم

صفحه ۳

یکشنبه | ۲۴ فروردین ۱۳۹۹ | ۱۸ شعبان ۱۴۴۱ | ۱۲ آوریل ۲۰۲۰ | سال دوازدهم | شماره ۲۸۹۹ | ۸ صفحه | ۱۰۰۰ تومان

تیتترهای امروز

ازحام کم‌سابقه و ترافیک شدید در اولین روز طرح فاصله‌گذاری اجتماعی هوشمند

طرح ترافیک اجتماعی!

■ وزیر بهداشت: اجرای طرح ترافیک تا اطلاع ثانوی به تعویق افتاد... مردم باید ترغیب به استفاده از وسایل شخصی شوند... وسایل شخصی می‌توانند در سطح شهر تردد کنند و اگر ترافیکی دیدیم در این تصمیم تجدیدنظر می‌کنیم

صفحه ۴

بحران کرونا چگونه نظر به حل مشکلات داخلی با کمک کشورهای غربی را بی‌اعتبار کرد؟

بن‌بست غربی

صفحه ۲

«وطن امروز» نظرات حامیان و منتقدان رشد این روزهای بازار سرمایه را جویا شد

حبابی یا واقعی؟

■ تشدید حباب، خواسته مدیران بورس
■ چشم‌انداز روشن بازار سرمایه در سال ۹۹

صفحه ۵

به پهنانه پخش سر یال «خواب‌زده» در شبکه نمایش خانگی، «وطن امروز» ژانر ماورایی را در سینمای ایران مورد بررسی قرار داد

خواب‌زده را نمی‌توان بیدار کرد

صفحه ۸

نکته

همدلی؛ یک واقعیت ایرانی

میکائیل دیبانی ۲: ماه‌اخیر که ایران و جهان در گیر پدیده عجیب کروناست و کشورهای مختلف، از جهان‌اولی‌ها تا جهان‌سومی‌ها، از توسعه‌یافته تا عقب‌مانده و از غربی تا شرقی را به زانو در آورده، جامعه ایران به واقعیت‌های جدیدی دست پیدا کرده است؛ واقعیت‌هایی که بخشی از آن را قبلا از سر توهمی در ذهنیت خود باور داشت و حسرتش را می‌خورد و بخشی در عینیت جامعه‌اش وجود داشت اما به آن توجه نمی‌کرد. واقعیت‌هایی که عموما نتیجه خود را در خودتحقیری‌هایی که «ما چگونه ما شدیم» و «آنها چگونه آنها شدند» بروز می‌داد.

این واقعیت‌ها نبود ارتباط و گفت‌وگوی جامعه‌شناسان با جامعه را نشان داد؛ جامعه‌شناسانی که در چند سال اخیر همواره از «فروپاشی اجتماعی» صحبت می‌کردند- از زلزله کرمانشاه تا سیل خوزستان- حالا در پدیده کرونا نشستند و میدان‌داری ملت ایران و همدلی آنها را برای مبارزه با کرونا به تماشا نشستند. ایرانی‌ها نشان دادند وحدتشان در حل مشکلات و مقابله با مسائل بیش از همه است و در بزنگاه‌ها با هم بودن را تجربه می‌کنیم.

تفاوت تصویری که از ایرانیان و مردم دیگر کشورها منتشر شد هم می‌تواند تفاوت جامعه ریشه‌دار و پایبند به سنت‌ها و جوامع مدرن بی‌قاعده را به تصویر بکشد. ایرانیان رفتار قطعی‌زده از خود نشان ندادند و به فروشگاه‌ها هجوم نبردند، بر خلاف آن تصویری که خودشان از خودشان ساختند و از هجوم غربی‌ها به فروشگاه‌ها تعجب کردند، باز هم برخلاف آنچه از غربی‌ها در ذهن داشتند، ما ایرانی‌ها غربی‌ها را انسان‌های متمدن کراوات‌زده مرتبی می‌دانیم که هیچ‌گاه این بی‌کلاسی‌ها از ایشان سر نمی‌زند اما حالا در بحران با واقعیت دیگری از آنها مواجه شدیم. در واقع با ذات مدرنیته و جنگ برای بقایی که در دل فردگرایی‌اش شکل گرفته مواجه شدیم. تفاوت ۲ تصویر حتی در چشم سفیر انگلیس هم آمد. «آرپ مک‌کار» سفیر انگلیس در تهران ضمن انتشار تصویری از قسمه‌های پر فروشگاه‌های کشورها، در حساب توییتری خود، از رفتار ایرانی‌ها در هجوم نیابورن به قفسه دستمال توالت تعجب کرد، این در حالی است که هموطنان وی پس از رسمی شدن شیوع کرونا در انگلیس در عرض یک ساعت به فروشگاه‌ها و مراکز خرید حمله‌ور شدند و قفسه‌های فروشگاه‌ها را خالی کردند. همچنین در ویدئوهای متعددی که از فروشگاه‌های کشور انگلیس منتشر شده، دیده می‌شود حتی در سر دستمال‌های بهداشتی دعوا می‌دهد دو ماه اخیر برای ما ایرانی‌ها فرصتی بود که بازنگری درستی درباره خود و دیگران بکنیم و در این ۲ ماه آنچه ثبت شد، این بود که «همدلی، یک واقعیت ایرانی» است.

علی آران: تا پیش از روی کار آمدن دونالد ترامپ، آمریکا رئیس‌جمهوری دور که به نام باراک اوباما داشت که حامیان لیبرالیسم از جمله خام‌شدگانی در همین ایران خودمان، او را نماد بردباری و همزیستی اجتماعی و برابری فرصت‌ها در دموکراسی خاص آمریکایی می‌دانستند. توفان کرونا پس از بلای ترامپ بر سر آمریکا و شیفنگاش نازل شد و امپراتوری لیبرال-دموکراسی را لخت کرد. فعالان جنبش سیاهان در خود ایالات‌متحده متوجه شدند که ریاست‌جمهوری اوباما در حقیقت چیزی جز کشیدن روکش شکلاتی بر واقعیت تلخ همان آمریکای نژادپرست همیشگی نبوده است. فجایعی که امروز بر سیاهان، لاتین‌ها و در کل رنگین‌پوستان آمریکایی می‌گذرد- که ۳۰ درصد از جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند. گواه آن است که اوباما هیچ کاری برای برابری نکرد جز سروپوش گذاشتن بر نژادپرستی نهاده‌نشده به نفع اکثریت و حاکمیت یهودیان و اروپایی تباران.

واشنگتن که از روز نخست شیوع بیماری «کووید-۱۹» در ایالات‌متحده، سیاست رسمی برای تأخیر در اعلان آمار اساسی در این‌باره داشته است، سرانجام پس از تأخیر طولانی‌مدت در حالی مجبور شد آمار مبتلایان و قربانیان ویروس جدید را به تفکیک نژاده‌ا اعلام کند که کار از کار گذشته بود و از یک هفته جلوتر صدای برخی نمایندگان و سناتورهای آفریقایی تبار کنگره که دسترسی به آمار پنهان داشتند، درآمده بود.

«لین کلی»، نماینده ایلینوی در کنگره که در عین حال یک پزشک است، اخیرا به همراه شمار دیگری از اعضای کنگره در نامه‌هایی به ارگان‌های اصلی مسؤول بهداشت در ایالات‌متحده به نرخ مرگ و میر وحشتناک شهروندان آفریقایی، لاتین و آسیایی تبار واکنش نشان دادند. در این نامه‌ها که خطاب به سی‌دی‌سی (مرکز پیشگیری و درمان بیماری‌های ویروسی و واگیر ایالات‌متحده)، وزارت بهداشت ترامپ و بسیاری دیگر از ارگان‌های فدرال مرتبط با سلامت عمومی نوشته شده‌اند، درخواست شده سیستم حاکم نسبت به آمار بالای تلفات شهروندان رنگین‌پوست تمهیدی بیندیشد. کلی و دیگر نمایندگان سیاهپوست در نامه‌های‌شان تلویحا اشاره کرده‌اند که دولت و ارگان‌های فدرال باید منابع را بر اساس نسبت ابتدای جوامع مختلف صرف کنند که کنایه‌ای است به این حقیقت که در عمل چنین نمی‌شود.

پنهانکاری دولت ترامپ

به دنبال این افشاگری‌ها بود که دونالد ترامپ هم مجبور شد در مقام نفر اول کاخ سفید واکنش نشان دهد و از شواهد محکمی سخن بگوید که نشان می‌دهد سیاهان بسیار بیشتر از سایر آمریکایی‌ها از شیوع کرونا صدمه دیده‌اند.

اما این را نباید نشانه حسن نیت رئیس‌جمهور صد درصد نژادپرست ایالات‌متحده دانست، چرا که او

صرفا در مقابل عمل انجام شده قرار گرفته و خواسته است کمی برای دولتش حفظ آبرو کند، اگر نه او هنوز همان ترامپی است که می‌توان با جملات نژادپرستانه‌اش از دهه ۱۹۷۰- که تبدیل به یک میلیونر سلبریتی شد- تا به امروز یک دایره‌المعارف چاپ کرد. برخی از نفر تانگیزترین این اظهارنظرها را او در جریان کارزار انتخاباتی ۴ سال پیش خود و بعد از ورود به کاخ سفید به زبان آورد. از جمله اینکه در کنوانسیون انتخاباتی حزب جمهوری‌خواه گفت «ترجیح می‌دهم هیچ سیاهی به او رای ندهد!» و در عمل هم چنین شد و در انتخابات ۲۰۱۶ حدود ۸۸ درصد رای‌دهندگان آفریقایی تبار به رقیب دموکرات او یعنی هیلاری کلینتون رای دادند. در دوران ریاست‌جمهوری هم جمله مشتمن‌کننده او که کشور‌های آفریقایی را به «جاه‌مستراح» تشبیه کرد، در سیاست خارجی واشنگتن بحران آفرید. با این حساب می‌توان اطمینان داشت اگر بر اثر بحران کرونا اتفاق خاصی مانند وقوع یک کودتا توسط نومحافظه‌کاران و نظامیان حامی ترامپ در مهد دموکراسی رخ ندهد، او باید در انتخابات ۲۰۲۰ تقریبا از تمام جامعه آملاری ۳۰ درصدی رنگین‌پوستان چشم‌پوشی کند که در این صورت فارغ از نتایج انتخابات، شاهد شکل‌گیری یک شکاف عمیق قومیتی در ایالات‌متحده خواهیم بود.

«شلی بالسرزاک»، روزنامه‌نگار آمریکایی معتقد است نهادهای رسمی این کشور به عمد آمار تفکیک نژادی قربانیان کرونا را در بسیاری از ایالات و شهرها با تأخیر منتشر کرده‌اند. این عاملی بوده برای کتمان عمق بحران از سوی دولتمردان و فرار از پاسخگویی. رخ نمودن دیر هنگام عوارض شیوع بیماری کرونا مثل نرخ بالای قربانیان رنگین‌پوست عمدتا آفریقایی تبار و لاتین یکی از آنهاست.

اما اختفای آمار توسط دولت ترامپ و نهادهای فدرال ذی‌ربط باعث هر چه شوک‌برانگیزتر بودن اخباری شد که از اواسط هفته گذشته تا دیروز درباره ابتلا و مرگ‌ومیر بسیار بالای رنگین‌پوستان در جریان اپیدمی ویروس کرونا منتشر شده است.

اما تکان‌دهنده قرار گرفته‌اید اما بد نیست آن را با هم مرور کنیم: در ایالت ایلینوی که فقط ۱۵ درصد اهالی‌اش را رنگین‌پوستان تشکیل می‌دهند، ۴۲ درصد تلفات کرونا متعلق به این جوامع است. در لوئیزیانا با ۳۲ درصد جمعیت رنگین‌پوست، ۷۰ درصد تلفات از میان آنهاست. در میشیگان رنگین‌پوستان فقط ۱۴ درصدند اما نسبت قربانیان آنها به کل جان‌باختگان ۴۱ درصد برآورد شده است. در کارولینای شمالی ۲۲ درصدی رنگین‌پوستان، درصد تلفات‌شان به ۳۱ درصد می‌رسد. اما تکان‌دهنده‌ترین ارقام مربوط به سیاهپوستان رنگین‌پوستان، درصد تلفات‌شان به ۳۱ درصد می‌رسد. میلوکی، بزرگ‌ترین شهر ایالت ویسکانسین است که اگرچه فقط یک‌چهارم جمعیت شهر را تشکیل

می‌دهند اما به طور عجیبی ۷۰ درصد تلفات کرونا متعلق به آنان است.

البته «ووری لایت‌فوت»، شهردار شیکاگو نیز اعلام کرده سیاهپوستان ۷۰ درصد قربانیان کرونا را در این شهر بزرگ صنعتی ایالت میشیگان تشکیل می‌دهند، در حالی که به‌زعم او نسبت مبتلایان سیاهپوست به ویروس «کووید-۱۹» در این شهر به‌مراتب هولناک‌تر و ۷ برابر بیشتر از هر اجتماع دیگری است. دیروز نیز آمار نیمی از مبتلایان به کرونا در نیوجرسی و برخی ایالت‌های جنوبی از تداوم همین روند فاجعه‌بار برای جامعه سیاهان آمریکا حکایت داشت.

چرا سیاهان آمریکا قربانی اصلی کرونا هستند؟

روزنامه «یواس‌ای تودی» در همان عنوان گزارش خود درباره دلایل اینکه چرا این بیماری واگیر از سیاهان بیشتر قربانی گرفته به «فقر» به عنوان کلید اصلی این روند اشاره می‌کند.

«بورا بارفیلد بری»، خبرنگار این روزنامه نیز موضوع را صریحا به آسیب‌پذیرتر بودن رنگین‌پوستان در ایالات‌متحده در همه زمینه‌ها مرتبط می‌داند. او می‌گوید: «قلیت هم‌رنگ من در ایالات‌متحده ناسازوارانه از هر نظر زیر خط میانگین سلامتی هستند. دیگر نیز آنها به همان اندازه کرونا آسیب‌پذیرند».

او افسوس خود را درباره طیف قربانیان بیماری «کووید-۱۹» در برخی ایالت‌ها ابراز می‌کند، مثلا در لوئیزیانا که تنها ۳۲ درصد جمعیت آن را آمریکایی‌های آفریقایی تبار تشکیل می‌دهند، سهم آنها از مرگ و میر ۷۰ درصد بوده است. همین‌طور شهرهای بزرگی نظیر نیویورک، لوئیزیانا و دیترویت که کانون‌های اصلی شیوع کرونا هستند بیشترین میزان تیره‌پوستان را در خود جای داده‌اند.

خانم بارفیلد بری همچنین معتقد است کارگران سیاهپوست در وضعیتی به‌مراتب وخیم‌تر از سایر مشاغل قرار دارند چون آنها هستند که بار عمده فعالیت جامعه در دوری را به دوش می‌کشند که اکثریت مردم بویژه سفیدها در قرنطینه هستند. به گفته او، عمده مشاغل فعال در دوران قرنطینه در آمریکا نظیر کارگران کارخانه‌ها، رانندگان و پرسنل سیستم حمل‌ونقل عمومی ونیروهای خدماتی سامانه درمانی که مستقیما با مراکز آلوده به ویروس سر و کار دارند را سیاهانی تشکیل می‌دهند که از طبقه فقیر جامعه بوده و مجبور هستند در چنین شرایطی هر روز سر کار بروند. به این ترتیب فقر و نابرابری شغلی و اجتماعی باعث می‌شود خانواده‌ها و اجتماعات آنها نیز به‌مراتب بیش از سایرین در معرض ابتلا به کرونا قرار بگیرند.

به گفته او، این اپیدمی تنها تأثیرات نابرابری نژادی در جامعه آمریکا را عیان کرد، اگر نه نابرابری همیشه وجود داشته است و فعالان حقوق بشری سال‌هاست به

رهبران این کشور درباره آن هشدار می‌دهند.

تبعیض، قاتل سیاهان است نه کرونا

همان‌طور که این خانم خبرنگار آمریکایی تلویحا اشاره کرده، ساده‌انگاری است اگر فقط فقر را علت‌العلل قربانی شدن حداکثری رنگین‌پوستان ایالات‌متحده در همه‌گیری کرونا بدانیم.

در گزارش مرتبط روزنامه «یواس‌ای تودی» به قلم «ل ویا دیاز»، صریحا به تبعیض اجتماعی و طبعا اقتصادی میان جوامع و قومیت‌ها در ایالات متحده اشاره شده است. او می‌نویسد جوامع رنگین‌پوست در این کشور بر اساس همان الگوهای سیاسی دوران برده‌داری در آمریکای ۱۹۳۰ کم‌لا به حاشیه رانده شده‌اند. اشاره او به معماری کاپیتالیستی نوین نظام اقتصادی و اجتماعی ایالات‌متحده پس از دوران رکود بزرگ توسط گروهی محدود از بانکداران یهودی و انگلوساکسون است که مشخصا بر اساس برتری نژاد سفید طراحی شده بود. بر اساس داده‌های «کمپنه حقوق بشر تحت‌قانون» آمریکا، اصلا عجیب نیست آمار تلفات سیاهان و لاتین‌ها بر اثر همه‌گیری کرونا در ایالت‌هایی مثل ایلینوی، لوئیزیانا، میشیگان، نیوجرسی و کارولینای شمالی اینقدر بالا است، چرا که آنها در شهرهای بزرگ همین ایالات عمدتا به حاشیه فقیرنشین شهرها رانده شده‌اند؛ جایی که نه خبری از شغل و آموزش مناسب هست، نه غذا و داروی مناسب و نه اطلاع‌رسانی و خدمات درمانی کافی.

در ابتدای شیوع جهانی کرونا، برخی شایعات حاکی از آن بود که نژاد سیاه ایمنی بیشتر در مقابل این ویروس دارد و مثال آورده می‌شد که به همین دلیل قاره آفریقا کمترین آمار ابتلا را داشته است. این شایعات در آمریکا هم پیچیده بود اما حالا کذب بودن آن ثابت می‌شود.

«شارل باربر» دستیار پرفسوری اپیدمولوژی و آمار حیاتی در دانشگاه در کسل در این‌باره به نیویورک تایمز می‌گوید: «این جوامع آر رنگین‌پوست» به لحاظ ساختاری مستعد بیماری‌های واگیر هستند. نه اینکه این موضوعی بیولوژیکی باشد، بلکه حقیقتا ساختار ناعادلانه جامعه باعث واگیر زیادتر در میان اجتماعات نژادی شده است».

مستضعفان واقعی در آمریکا

انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۹۷۹ میلادی با یک شعار خاص مورد توجه جنبش کرامت سیاهان در غرب بویژه آمریکا قرار گرفت. آنها با گوششت و پوست خود معنای شعار «حمایت از مستضعفان» را درک می‌کردند. اوضاع در ۴۲ سال گذشته برای سیاهان و دیگر اقلیت‌های نژادی ایالات‌متحده چندان تغییر نکرده است.

تعریف نیم قرن پیش حضرت امام خمینی از «مستضعفان عالم» کماکان شامل حال آنها می‌شود بویژه که شواهد حاکی از آن است ریشه اصلی نرخ وحشتناک ابتلای سیاهان به کرونا، تبعیض و نژادپرستی نهادینه شده در نیگه ندیاست.

بر اساس گزارش تکان‌دهنده رادیو «ان‌بی‌آر»، پزشکان سیستم‌بهداشتی ایالات‌متحده، آفریقایی تباران را به نسبتی بسیار کمتر از سفیدپوستان‌های اروپایی نژاد به انجام آزمایش ابتلا به کرونا توصیه کرده و در ابعاد وسیعی از انجام تست روی آنها امتناع می‌کنند، حتی اگر علائمی مشابه سفیدها داشته باشند.

«تسرو آنو» مجری و کم‌دین آمریکایی در برنامه ویدئویی خود روی یوتیوب با دستمایه قرار دادن این تبعیض آشکار می‌گوید «در حالی که تقریبا همه صنایع دنیا تعطیل شده، نژادپرستی به عنوان یکی از خدمات ضروری همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهد».

این هنرمند سیاهپوست علاوه بر این فاش می‌کند نژادپرستی حالا روی حفاظت هموعان او از خودشان در برابر بیماری جدید نیز تأثیر گذاشته است. او کلیپ‌ها و اظهارنظرهایی را نمایش می‌دهد که حاکی از این حقیقت است که بسیاری از آفریقایی تباران آمریکا زیر فشار پلیس و نیروهای امنیتی نمی‌توانند در محیط‌های عمومی از ماسک استفاده کنند، چرا که سیاهانی که چهره‌شان را بیوشانند، ناخودآگاه از نگاه اکثریت سفیدپوست، مظنون به ارتکاب جرم تلقی می‌شوند! برخی باور دارند این یک دستور حکومتی علیه رنگین‌پوستان است.

آنو این سوال را مطرح می‌کند: آیا احتمال دارد ممنوعیت ماسک زدن باعث در معرض ویروس قرار گرفتن بسیاری از سیاهان در محیط‌های عمومی شده باشد؟

«جودی آرمور» محقق دانشگاه حقوق USC با تأیید این موضوع می‌گوید: «ترس از اشتباه گرفته شدن به عنوان یک مجرم خطرناک ممکن است بزرگ‌تر از ترس فراگیر شدن بیماری کرونا باشد».

به عبارت دیگر در بطن توفان کرونا، آمریکا جنگی نژادی علیه رنگین‌پوستان برپا کرده است.

روزنامه واشنگتن‌پست در سرمقاله دیروز خود با عنوان «کرونا شکاف نژادی را در آمریکا بر ملا کرده» آورده است: اگرچه ویروس کرونا تبعیضی بین نژادها قاتل نمی‌شود اما این آمریکاست که رفتارهای نژادپرستانه از خود نشان می‌دهد. در این گزارش به زمینه‌های تسری چند برابری بیماری همه‌گیر در میان سیاهان و اقلیت‌های نژادی جامعه آمریکا پرداخته شده است؛ از فقری که آنها را به سمت مشاغل سخت در محیط‌های آلوده می‌کشاند تا محرومیتی که باعث افزایش بیماری‌های زمینه‌ای در آنها می‌شود. مطمئنا دیر با زود توفان کرونا فرو خواهد نشست ولی آنچه پشت سر خود در «ایالات متفرقه» باقی خواهد گذاشت علاوه بر نظامی ناکارآمد و اقتصادی نیمه‌ورشکسته، یک گسل بزرگ نژادی و البته طبقاتی است. کرونا به شکلی معجزه‌آسا دوگانه مستضعف/ مستغنی را در قرن بیست‌ویکم احیا کرد و نشان داد جامعه آمریکا مستعد یک انقلاب همه‌جانبه است که می‌تواند چشم‌انداز تحولات آتی را دستخوش تغییر کند.